

V Milwaukee glavna zmaga; Chicago druga; Pueblo tretja

NAŠA LETOŠNJA "NEW DEAL" KAMPANJA ZA POVZDIGO CIRKULACIJE LISTA "AMER. SLOVENE" JE NAKLONILA SREČO GLAVNE ZMAGE UGLEDNI IN ZAVEDNI SLOVENSKI NASELBINI V MILWAUKEE. — NJIH POPULARNI KANDIDAT, VELEČ. GOSPOD VICTOR ROGULJ, DUHOVNIK PRI CERKVI SV. TROJICE, JE ODNESEL GLAVNO ZMAGO. TEKOM KAMPANJE JE DOBIL 57,950 GLASOV. — CHICASKI KANDIDAT G. JOŽE FAJFAR 55,081, IN PUEBLSKA KANDIDATINJA GOSPA JOŽEFINA MEGLEN 37,643.

Kampanja lista "Amer. Slovenca" je zaključena. Bila je to ena najtežjih kampanj radi slabih gospodarskih razmer, v katerih se nahajajo naši slovenski delavci v tej zemlji vse skozi od leta 1929 naprej. Prirejanje kampanje v takih časih in v takih razmerah ni prijetno ne za vodstvo lista, pa tudi ne za ljudi. Toda razmere in stanje lista so zahtevale akcije, ako se hoče, da se ohrani ameriškim Slovincem njihov edini slovenski katoliški dnevnik "Amer. Slovenec". Zato je tudi vodstvo lista priredilo kampanjo, povedalo svojemu narodu od odkriti besede, kaj je treba storiti, če hočemo imeti še za naprej slovenski katoliški dnevnik. In slovensko ljudstvo v Ameriki je prisluhnilo našemu apelu in se odzvalo velikodušno; premnogi so res toliko žrtvovali, da zaslužijo najboljšo pohvalo v tem oziru. Te velike žrtve, ki jih je narod izkazal napram svojemu edinemu slovenskemu katoliškemu dnevniku v tej zemlji, mi smatramo za mogočen odgovor slovenskega naroda v Ameriki na naš apel v tej kampanji, ki se glasi in zveni: "Mi hočemo, da nam ohranite naš slovenski katoliški dnevnik 'Amer. Slovenec'! Mi hočemo, da naš ljubljenec Amer. Slovenec živi in deluje naprej za dobrobit svojega ljudstva v tej zemlji, dokler bo živela naša slovenska kri in naša mila slovenska beseda v tej zemlji!"

Naša letošnja kampanja je pokazala obenem, da je slovensko ljudstvo v tej zemlji visoko zavedno in da živi še močno narodno in versko življenje. To moč so pokazale v tej kampanji prav vse naselbine in zato gre tudi vsem čast in priznanje. Pred vsem pa seveda se je ta moč pokazala v naselbinah, ki so odlično zmagale v tej kampanji. Kadar se bo pisala zgodovina slovenskega naroda in naših slovenskih naselbin, se bo tudi o tem pisalo, kako veliko ljubezen goji naš narod do svojega slovenskega tiska.

Trikrat slava zavedni in ugledni slovenski naselbini v Milwaukee! Slava slovenski naselbini v Chicagi! Slava slovenski naselbini v Pueblo! Živeli zmagovalci! Živeli naš glavni zmagovalac, MARŠAL naračnikov "Amer. Slovenca", veleč. g. Victor Rogulj! Živel naš prvi adjutant g. Jože Fajfar! Živela naša dvornica g. Jožefina Meglen!

Natančen izid kampanje in vse drugo pa bo priobčeno v četrtkovni številki ta teden.

Katoliški Slovenci, oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

POBEG DILLINGERJA

Zločinca zasledujejo po celi Uniji. — Z leseno pištolo ustrašoval celokupno jetniško osobje.

Po celi Uniji, od Pacifika do Atlantika, so oblasti, mestne, državne in federalne, intenzivno na delu pri zasledovanju enega najnevarnejših zločincev Amerike in dano jim je povelje, da ga lahko brez pomisleka ustrelje, ko ga najdejo, ako bi se aretaciji ustavljal. Ta prosluli zločinec je John Dillinger. Po dolgem iskanju ga je pred nekaj tedni ujela policija v Tucson, Ariz., in je bil prepeljan od tamkaj v Crown Point, Ind., kjer je v ječi čakal na sodno obravnavo zaradi umora, ki ga je izvršil v tamkajšnjem mestu. Dillinger pa ni čakal na obravnavo; ušel je iz ječe, dasi je bila ta tako zastražena, da je bila podobna mali trdnjavi. Pobeg se je izvršil na skrajno nenavaden in dramatičen način. Zločinec je dokazal, da je res, kar je že prej večkrat povdarjal, da ni nobena ječa dovolj močna, da bi mogla njega držati. Kakega drugega zločincu ni niti na misel ne bilo prišlo, da bi skušal pobegniti iz tako zastražene ječe, kakor je bila ravno v Crown Point. Dillinger je to uspešno izpeljal, poleg tega pa še zaklenil v celice vse jetniške stražnike in ušel v šerifovem avtomobilu.

Z malo leseno pištolo je izvršil celo ogromno delo. Izrezal si je iz kosa lesa med tem, ko je sedel v jetniški celici. Preteklo soboto si je Dillinger izbral za svoj dan. Ko so jetniki zjutraj telovadili na hodniku, je Dillinger skočil proti prihajajočemu pom. šerifu in ga obvladal s svojo leseno pištolo. Tega je nato prisilil, da je poklical drugega šerifa, na kar je prvega zaklenil v celico in se posluževal drugega. Ta mu je moral poklicati posamezne stražnike, drugega za drugim, in kakor so prihajali, tako jih je Dillinger zaklepal. Ko je bilo vse že dosti "izčiščeno", je odšel v orožarno, kjer si je vzel strojnico in s pomočjo nje dokončal delo. Vse jetniško osobje in vse jetnike je pozaprl, nakar se je v družbi nekega črnkega jetnika mirno odpeljal v šerifovem avtomobilu, ki je stal zunaj. Šerif v Lake okraju, v katerem se nahaja omenjena ječa, je ženska, Mrs. Lillian Holley. Možno je, da je tudi ta okoliščina pomagala Dillingerju. Ženska se je izrazila, da prevzame sama vso odgovornost za Dillingerjev pobeg.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas druži, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi.

ČASTNI MARŠAL VSEH NAROČNIKOV "A. S."

Slika nam predstavlja veleč. g. Viktorja Rogulja, duhovnika pri cerkvi sv. Trojice v Milwaukee, Wis., ki je zmagal v letošnji kampanji za povzdig cirkulacije katol. dnevnika "Amer. Slovenec". Kdor izmed prijateljev in somišljenikov bi mu želel izraziti svoje čestitke k zmagi, to lahko stori, če mu piše na naslov: 613 So. 4th St., Milwaukee, Wis.

Uredništvo "Amer. Slovenca" izreka v svojem in v imenu vseh naročnikov veleč. g. zmagovalcu, izvoljenemu častnemu maršalu vseh naročnikov A. S. najiskrenejše čestitke k zmagi. Živeli!

PROSLAVA OBLETNICE

Roosevelt z zadovoljstvom gleda na enoletno delo.

Washington, D. C. — Kakor ob nastopu svojega urada pred letom dni, tako se je predsednik Roosevelt tudi na dan prve obletnice, preteklo nedeljo, zatekel v cerkev, da si izprosi nadaljnjo pomoč. — Predsednik z vso svojo oficijelno družino na vladi je izredno zadovoljen z uspehi, ki jih je dosegel tekom svojega prvega leta in s popolnim zaupanjem gleda v bodočnost. Nasprotno pa njegovi politični nasprotniki, republikanci, katere predsednikova popularnost bode v oči, prorokujejo, da v bodoče ne bo imel Roosevelt tako lahkega dela.

VDOVA STAVISKIJA ARETIRANA

Pariz, Francija. — V zapor je bila pretekli peček vtaknjena vdova po pokojnem sleparju Staviskijem, Arlett S. Staviski, in sicer pod obdolžbo, da je stala v zvezi s sleparijami svojega moža, ki je opeharil francoske investitorje za kakih 60 milijonov dolarjev. Do aretacije je prišlo, ko so se našli kuponi čekov, s katerimi je Staviski očividno plačeval svoje uslužbenice, in njih skupna svota gre v milijone frankov.

NESREČA ALI SAMOUMOR ZDRAVNIKA

Chicago, Ill. — Oblastem je nemogoče ugotoviti, ali se je po nesreči ali s samoumornim končalo življenje 31 letnega dr. C. Nelsona. Zdravnik je bil kot pacient v Presbiterijanski bolnici vsled neke živčne bolezni in stanje se mu je že znatno obrnilo na bolje. V petek ponoči je zapustil svojo sobo in šel po hodniku proti javnemu stranišču. Bolničarka, ki ga je videla, je poklicala nekega uslužbenca, naj pazi nanj. Ta je odšel za njim v stranišče, toda ni ga našel tam, pač pa je bilo okno odprto. Ko je pogledal navzdol, je videl nesrečnega ležati na tlaku dvorišča, pet nadstropij globoko. Možno je, da je zdravnik pri odpiranju okna omedlel in omahnil skozi nizko okno.

ŠIRITE "AMER. SLOVENC"!

KRIŽEM SVETA

— Pariz, Francija. — Stavka taksi voznikov, ki je trajala cel mesec, se je končala preteklo soboto in na delo se je vrnilo 15.000 voznikov v mestu. Izjavljajo, da se jim je zadovoljivo ugodilo v 85 zahtevah, ki so jih stavili.

— Berlin, Nemčija. — Kakor kaže, naziji še nimajo popolne kontrole nad Nemčijo. Državno vrhovno sodišče se jim še uspešno ustavlja. Izreklo je namreč, da se pomilosti 10 komunistov, ki so bili obsojeni na smrt pod obdolžbo, da so umorili nekega nazija.

— Dublin, Irska. — Predsednik de Valera je v petek javno odgovoril v parlamentu svojim nasprotnikom na tozadnevna napadanja, da v njem niti kapljice judovske krvi in da so bili njegovi predniki od obeh strani dobri katoliki.

— Šangaj, Kitajska. — Kitajski zakonodajni svet je izdal resolucijo, v kateri izjavlja, da ne priznava novoustanovljenega cesarstva Mandžukuo. Vlada sama je pa poslala Japonski strog protest proti kronanju Pu-Ji cesarjem.

IZVRŠIL DVOJEN UMOR

Dallas Tex. — 43 letni G. S. Boggess, po poklicu krojač, je pred policijo priznal, da je izvršil umor nad svojo 39 letno ženo in nad njeno 76 letno materjo. Obe so našli umorjeni v hiši ženinine sestre. Z ženo sta živela ločeno in v petek jo je mož obiskal, kakor pripoveduje, jo je prosil in skušal prepričati, da bi se vrnila k njemu. Ko je žena prošnjo odklonila, je najprej ustrelil njo, nato njeno mater in končno ugrabil svojo dvoletno hčerko, ki je živela z ženo, ter pobegnil z njo.

LJUDSTVO SE VRAČA DOMOV

Geneva, Švica. — Kakor ugotavlja tukajšnji mednarodni delavski urad, se izseljenci iz različnih tujezemskih držav v čimdalje večjem številu povračajo v svojo domovino. Opaziti je to predvsem v Zed. državah. Dočim se je vanje priselilo v letu 1929 še 132.000 več oseb, kakor se jih je izselilo, jih je nasprotno leta 1932 odšlo ven 470.000 več kakor pa prišlo. Podobno razmerje je tudi v Mehiki in Argentini.

NOVA VLADA NA ŠPANSKEM

Socijalisti iz nje popolnoma izključeni.

Madrid, Španija. — Pri sestavi nove vlade, je min. predsednik Lerroux popolnoma prezrl socijaliste, ki so imeli še pred kratkim skoraj popolno oblast v Španiji. Poleg tega pa konservativni listi pritiskajo nanj, naj vlada odločno nastopi proti socijalistom, razpusti njih stranko, kakor tudi vse njih delavske unije, ki štejejo kakih milijon članov. Socijalisti groze z generalno stavko.

ROP NAD "SOVRAŽNIKI DRŽAVE"

Berlin, Nemčija. — Osebam, ki so ušle iz Nemčije pred preganjanjem nazijev, se bo zaplenilo celokupno premoženje, ki so ga zapustili v Nemčiji. V postev pridejo razni komunisti in vsi drugi, ki so bili proglašeni "sovražnikom države". Pohrano jim bo popolnoma vse, od denarja na banki do zadnjega predmeta, ki ga najdejo v njih hišah.

DOBER VZGLED ZA NAS VSE

Washington, D. C. — Predsedniku Rooseveltu je v nedeljo preteklo leto dni, odkar opravlja svoj urad. Vsakdo bo moral priznati, da ni to leto pomenilo zanj drugega kakor nepretrgano delo in napor. Kljub temu pa je predsednikovo zdravstveno stanje bolj povoljno in ugodno, kakor je bilo pred letom dni. Tako izjavlja domači zdravnik Bele hiše, dr. McIntire. Zdravnik dostavlja, da je predsednika ohranilo v tem stanju brez dvoma v prvi vrsti njegovo veselo razpoloženje. Vsakega težkega dela se loti mirno in s smehljajem na obrazu. Vedno pričakuje, da se bo vse dobro izteklo, nikoli ne misli, da ga čakajo kakke težave. Temne misli, skrbi, strah in dvomi v njem nimajo prostora. Pričakuje le vse najboljše, in to s popolno sigurnostjo. Temu njegovemu razpoloženju je poleg njegovega izvrstnega zdravstvenega stanja pripisovati tudi vse njegove uspehe, ki jih dosegajo. Krasen vzgled tvori v tem oziru predsednik vsemu ameriškemu prebivalstvu.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Iz Jugoslavije.

VELIKI SNEŽENI ZAMETI V LIKI, V KATERIH JE OBTIČALO VEČ VLAKOV, A V DALMACIJI ISTOČASNO CVETO ČREŠNJE. — NAGRAJENI SLOVENSKI UMETNIKI. — SMRTNA KOSA IN DRUGO IZ DOMOVINE.

Sneg, burja, zameti

Zagreb, 9. febr. — Iz Like poročajo, da je pretekle dni silovita burja napravila velike zamete. V zametih je obtičalo več vlakov in pomožnih lokomotiv.

V okolici postaj Zrmanja, Malovan in Gračas je bila do 5. t. m. vsa proga zametena. Vkljub napornemu čiščenju proge niso mogli pospraviti, ker je burja vedno znova zametala.

V noči od 4. na 5. februarja je med postajama Lovinac-Medak naneslo toliko snega na progo, da je v njem obtičal osebni vlak št. 1011, ki je vozil proti Zagrebu. Vlak so morali razklopiti in vsak del posebej vleči nazaj na postajo Lovinac. V teku dneva 5. t. m. so potem z velikimi napori progo toliko očistili, da je mogel vsaj en osebni vlak proti Zagrebu.

Ko so čistili progo, je burja tri lokomotive, ki so orale sneg, tako zametla, da se niso mogle nikamor ganiti. Burja je divjala kakor pravi orkan — že od sobote.

V zametih pri Zrmanji je med drugimi ostal v snegu na progi tudi tovorni vlak, ki je vozil 300 volov v Split. Voli so bili namenjeni na Malto. Razume se, da je žival strašno trpela od mraza. Nekaj volov je poginilo. Končno so jih spravili iz vagonov in peš gnali do postaje Padjen, kjer so jih zopet naložili v vagon in odpeljali v Split.

Burja je pretekle dni divjala tudi na morju. Več parnikov, ki so jih pričakovali v Split, sploh ni prišlo. Nekateri pa so prišli z zamudami do 36 ur. Toda 5. t. m. se je umirilo. Solnce je začelo greti z jasnega neba in kmalu so v Splitu imeli 20 stopinj C toplote. Na planinari Kozjak in Mosor se je začel topiti sneg. Sedaj imajo v Splitu zopet pravo pomlad. Morje je čisto gladko.

Skoro istočasno pa poročajo iz Metkoviča v Dalmaciji, da imajo sicer na okoliških hribih še dosti snega, na solnčnih krajih pa že cveto črešnje.

Slovenci odnesli vse prve nagrade

Prometno ministerstvo je razpisalo nagrade za najboljše narčne znamke za zračno pošto. Pred kratkim so bili ti načrti pred za to izbrano komisijo ocenjeni. Izmet petih osnutkov, so dobili prve tri nagrade Slovenci in sicer:

Prvo nagrado 6000 Din dobi Trpin Janez, grafik iz Ljubljane, za sliko, ki predstavlja Dubrovnik; drugo nagrado 4000 Din dobi Gorjup Rudolf, risar Z. Viča pri Ljubljani, za sliko, ki predstavlja cerkev na Oplenici; tretjo nagrado 2000 Din dobita Omahen Janez in Serajnik Domicijan, inženjerja arhitekta iz Ljubljane, za sliko, ki predstavlja Bled.

Življenje in umiranje

V preteklem letu se je rodilo v trebanjski fari 99 otrok, umrlo je pa 50 oseb, večina le starejših med 53 in 91 letom, je samo par izjem otrok in odrastlih izpod 50 leta. Lanski prirastek v fari znaša 49 oseb. V mesecu januarju letos se je rodilo 13 otrok, umrle so pa tri osebe.

Ponesrečil se je

Delavec Jožef Svenšek je bil zaposlen na mestni parni žagi v Ptuj. Pri spravljaju hlodov na žago je pa bil tako nepreviden, da je padel in si pri tem zlomil nogo in se obenem nevarno pobil po celem telesu.

Sani so ga stisnile

Pri Casovi gostilni v Breznem na Stajerskem je prišlo do pretresljive smrtne nesreče. Pri spravljaju lesa k Dravi, je pripeljal 38-letni brat posestnika Robnika od Kaple sani s parom konj in sicer po strmem bregu iz gozda do Casovega hleva. Skoro že pred hlevom se je nesrečno spodaknil in prišel pod sani, ki so ga tako pritisnile da se mu je udrli prsni koš in je bil pri priči mrtev.

Planinski dom v plamenih

Iz Zagreba poročajo, da je 5. febr. ponoči zgorel na Slemenu hotel Planinski dom. Prihiteli gasilci niso mogli popolnoma nitišar rešiti. Požar je nastal ker se je radi velike vročine vnela pri peči neka deska. Škoda znaša nad milijon dinarjev. Poleg poslopja je upravitelju doma zgorelo tudi do 50.000 Din v gotovini.

Smrtna kosa

V Kranju je umrl Vencelj Hlebec, ravnatelj "Sitarske in žimnarske zadruge v Strazišču", star 50 let. — V celjski bolnici je umrl Franc Nežmah, delavec iz Ločnika pri Rogasji Slatini, star 33 let. — V Ptujju je umrla Neža Kores, roj. Habjančič, posestnica, stara 66 let.

Zlata poroka

V St. Vidu pri Grobelnem sta praznovala zlato poroko zakonca Janez in Marija Esih. Slavljence se je rodil leta 1850 v Mlačah pri St. Vidu, slavljenska pa na Ponkivci. Slavljence sta navzlic visoki starosti še vsa čila in zdrava.

Kap

V Spesovem selu pri Mariboru je zadela kap Ivana Vreka, 42-letnega moža. Dopoldne je bil še čil in zdrav, popoldne so ga morali naenkrat prepeljati v bolnico.

Če se fantje spoprimejo

Iz Tomišlja je prispel v ljubljansko bolnico 19 letni Matija Škraba, posestnikov sin, katerega so neki fantje pošteno naklestili po glavi in hrbtu. Fant jih bo tožil.

AMERIKANSKI SLOVENEČ
Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.
Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.
Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.
Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Moderni bogovi

Iz razvalin liberalnega družabnega in gospodarskega življenja, iz neuspelega samoderstva poedinca se vedno bolj oblikuje novi urejevalec življenjskih odnošajev: država in njen nositelj nacija. Demokracija, svoboda misli in dela, gospodarska nevezanost, razredni razkol in kar se vse tvori ogroditelj do sedanjega dobe, se umika novi miselnosti, novemu, še ne docela znanemu svetu. Narodi sveta doživljajo velikansko duševno revolucijo, večjo od revolucije krvavih francoskih let pred stoletjem in pol. Moderni bogovi izpodrivajo stare bogove na oltarju sveta.

Nad vse poučljiv je za ta razvoj narodnega socializma v Nemčiji, četudi nikakor ne stoji kot osamljen pojav v svetu, marveč pr drugujejo italijanski fašizem in v gotovem smislu tudi sovjetski komunizem. — Nemčija je na poti k državni diktaturi. Gradijo jo na načelu narodne celote, na "totalitarnem principu". Posameznik s svojimi duševnimi in telesnimi zmognostmi se ves brezpogojno podredi državi. Država usili vsem življenjskim področjem — gospodarstvu, kulturi, socialnemu in verskemu življenju — svojo voljo. Vera je v novi državi odvisna in od nje izvaja svoje pravice in dolžnosti. (Cerkev mora ineti za svoje delovanje posebno dovoljenje od države," pravi nar. soc. pisatelj Götz v nekem nemškem mesečniku.) Država samolastno odreja vsem državam njihove dolžnosti in pravice.

Država je organiziran narod in ta je v Nemčiji nositelj vse pravice in vsega prava. Narod-država je središče, koder se osredotočujejo pravice in dolžnosti poedinčeve. Sama si taka država deloča, kar jo pospešuje, sama si je edina in neodvisna oblast, sami si jemlje moč in pravico, sama sebi si je namen. Taka država ne priznava božjega reda na zemlji in svoje oblasti noče sprejemati od Boga. Sama si hoče biti svoj bog, sama vir pravice in resnice.

Poglejmo v naslednjem, kako se taka država izživlja in kako uspehi jo kronajo. Saj končno uspeh ali neuspeh odločujo je o njeni upravičenosti ali neupravičenosti. V Nemčiji tvorijo katoličani manjšino, večina je luteranska. S prvim dnem nastopa hitlerjanstva je vstaló nasprotje med njim in katoličanstvom, verska razdvojenost Nemčije to nasprotje še povečuje in poostrejuje. Katoličani odločno odklanjajo vmešavanje države v verske zadeve, luteranci pa so se takoj v začetku podredili državni oblasti. Odločno katoliško stališče vodi do sporov z državo in njenimi organi. Sodelovanje države s Cerkvijo je razbito. V cerkvi vidi narodno-socialistična oblast najnevarnejšega tekmeca za oblast, zato odklanja njen vesoljni nauk kot nezdružljiv z narodno-socialističnim naziranjem, zato odklanja posebno njen nauk o enem Bogu in Njegovem namestniku na zemlji. Može vodilnih cerkvenih krogov navdaja vedno večja skrb. Nemčija ostaja kulturno vedno osamljena. Ob novem gibanju se prazni zakladnica nemške duše.

Kaki so odnošaji nove Nemčije do njenih sosedov? Šele nedavno se je ob nezaupanju sosedov do Nemčije razbilo razorožitveno pogajanje in sicer v nepriilog Nemcev. Pred tednom je odločila Zveza narodov glede glasovanja v posaarskem ozemlju, da se bo glasovanje vršilo kljub vsemu nasprotovanju nemške vlade v miru in svobodi in onemogočilo se bo vse motnje brez ozira na nemške proteste. Nemška zunanja politika je danes neplodovita. Visoko domečla gesla in ekstremni nacionalizem ostajajo doma, v svetu pa raste nezaupanje in bojazen. Predhodni sedanega gibanja so proglašeni za veleizdajalce domovine. In vendar so bili le-ti nemški voditelji — Stresemann, Brüning — tisti, ki so šli nemoteno od uspeha do uspeha. Polahno so rušili obzidje verzajske mirovne pogodbe. V miru in sporazumu so izpraznili Porurje, izpraznili vse Porenje. Le-ti so osvobodili nemško zemljo od Nizozemske do Alzacije, zmanjševali reparacije in jih h koncu sploh izbrisali. Podpisovali so mirovne in prijateljske pogodbe, medtem pa krepili notranjo nemško moč. Da bi bili še danes na vladi, velesile bi bile Posaarje vrnilo Nemčiji brez glasovanja predčasno. Danes pa je okoli Nemčije visok zid in v zadnjem času je odrinjena še edina prijateljica Italija v podvojeno previdnost.

Nevarnost nove nemške države vstaja tudi nemstvu v inozemstvu. Mnogi so se med njimi veleizdajniški procesi, za političnimi in nepolitičnimi manjšinjskimi organizacijami se sluti iredento. Manjšinjsko vprašanje sploh izgublja ob novi nemški pravici svoje osnove in z njimi svojo upravičenost. To so zunanji znaki pogubnega življenjskega gledanja v novi dobi, prikazane na nemškem vzgledu. Kdo pa naj preceni rane, ki jih je in jih bo nova miselnost zadala mlademu, rastočemu rodu v njegovem duševnem in duhovnem svetu! — Nemška država je postala očitno svarilo pred enakimi in sličnimi poizkusi. Po njej naj svet razume, da ne gre nadrejevati zemskega, naravnega nadzemskim nadnaravnim silam.

Novi dobi, prikazane na nemškem vzgledu. Kdo pa naj preceni rane, ki jih je in jih bo nova miselnost zadala mlademu, rastočemu rodu v njegovem duševnem in duhovnem svetu! — Nemška država je postala očitno svarilo pred enakimi in sličnimi poizkusi. Po njej naj svet razume, da ne gre nadrejevati zemskega, naravnega nadzemskim nadnaravnim silam.

Novi dobi, prikazane na nemškem vzgledu. Kdo pa naj preceni rane, ki jih je in jih bo nova miselnost zadala mlademu, rastočemu rodu v njegovem duševnem in duhovnem svetu! — Nemška država je postala očitno svarilo pred enakimi in sličnimi poizkusi. Po njej naj svet razume, da ne gre nadrejevati zemskega, naravnega nadzemskim nadnaravnim silam.

KAKO JE V KANSAS CITY

Kansas City, Kans.

Z zaključku meseca katoliškega tiska, kakor tudi kampanje za naš cenjeni list A. S. sem se tudi jaz potrudil, da dobim enega novega naročnika. Dolgo časa sem premišljeval, kako bi poslal v Chicago kako bombo iz Kansas City, nazadnje se mi je res posrečilo. Pošiljam vam torej celoletnega naročnika, katerega glasove prištejte č. g. misijonarju p. Odilu Hajnsku. — Lahko bi bilo pri naši kampanji za katoliški tisk nekoliko boljše, če bi se narod bolj zanimal in se zavedel, kako potreben nam je katoliški dnevnik.

Kar se tiče delavskih razmer, je nekoliko boljše, kakor je bilo. Vendar je ljudstvo še vedno razočarano in se pogovarja, kako je bilo pred desetimi leti in kako je danes. Velik preobrat je. Velik preobrat je tudi za prohibicioniste, zlasti še v našem Kansasu. Ko sem neki dan šel po ulici ki je oddaljena šest blokov od naše cerkve proti jugu, sem zapazil na nekem poslopju napis Beer Garden. Začudil sem se, kako so časi to poslopje izpremenili. Poslopje je namreč dala zgraditi svoj čas znana Cary Natian, ki je bila svojočasno najhujša sovražnica salunov in nasprotnica prodajanju opojnih pijač. Poslopje je bilo zgrajeno v namen, da se v njem vodi seje, da se tako tembolj utrdi prohibicija. Omenjena Cary Natian je svojočasno prav po turško nastopala po salunih in s svojimi hčerami razbijala dragocene predmete. Najbolj je rogovilila nekako pred 30 leti. Umrla je nekako pred 30 leti in sedaj se v takrat njenem poslopju, toči in prodaja šestodstotno pivo.

Nashe samostojno, podporno in zabavno društvo Triglav je pri svoji seji 25. febr. sklenilo, da se vrši velikonočna spoved v nedeljo 11. marca. Vsi člani in člani

nice so prošeni, da se korporativno udeležijo društvene sv. maše ki bo peti. Po končani sv. maši nas pa predsednik vabi v dvorano na majhen zajutrek. Zelo priporočamo rojakom in rojakinjam pristop v to društvo, ki je na jako dobri podlagi. To društvo si je postavilo krasne spomenike v naši cerkvi sv. Družine, kupilo je namreč svetilko — večno luč, kakor tudi ornamentno okno, katerega slika kaže Triglav s svojimi snežniki. Kljub temu ima blagajno z okoli štirimi tisočaki dolarjev. — V slučaju da morda-kdo, želi pristopiti v to društvo, se naj obrne za pojasnila na sledeče glavne uradnike: John Anžiček predsednik, Karol Bratkovich tajnik, Peter Majerle ml. blagajnik. — Vsem cenjenim naročnikom Amerikanskega Slovence prisrčne pozdrave.

J. Kostelec.

SMRTNA KOSA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Zalostno novico imam sedaj za poročati, da smo namreč izročili k večnemu počitku našo dobro znano rojakinjo Johano Raunikan, ki je na posledicah srčne kapi naglo umrla v petek 23. febr. ob 4. uri zjutraj v navzočnosti svojega soproga, stara 67 let. — Rojena je bila 8. maja 1866 v fari Trebno, občina Trebno, na Dolenjskem. V Ameriko je prišla pred 34 leti in sicer v Cleveland, Ohio. Tam je živel s svojim možem samo dve leti, nakar sta se oba preselila sem v Milwaukee, kjer sta se nastanila kakor ena prvih pionirjev med Slovenci, kajti takrat je bilo v Milwaukee naseljenih samo kakih pet slovenskih družin. Živela sta torej v Milwaukee celih 32 let v najlepšem zakonskem sporazumu, do zadnje ure življenja. — Oba sta med tukajšnjimi rojaki dobro znana že izza

časa, ko sta imela več let salon na S. Pierce St. in Grole St. — Da je pokojna Johana imela veliko prijateljev in znancev, je bilo to očividno dokaz vsem, ker so ti prihajali v velikem številu pred njeno krsto, ko je ležala na mrtvaškem odru obdana z vencji, katere so ji poklonili. Vsa se je s solznimi očmi za vedno poslavljala od nje, katere ne bo več videl na tem svetu.

Pokojna je spadala k dr. sv. Janeza KSKJ., zato se je društvo korporativno udeležilo njenega pogreba. Pa ne samo društveniki, tudi mnogo drugih rojakov in rojakinj, se je udeležilo njenega pogreba in jo spremljalo na njeni zadnji poti. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Trojice, pod vodstvom slovenskega pogrebniaka John Jelenca na Holy Cross pokopališče. Cerkevne pogrebne obrede je za pokojno izvršil slovenski duhovnik Rev. Victor Rogulj, ki je imel v cerkvi na navzoče v srce segajoč govor. — Pokojna je bila članica cerkve sv. Trojice, zato se je vršil pogreb iz te cerkve. Bil je pa to tudi prvi slovenski pogreb iz te cerkve, odkar slušbuje tukaj slovenski duhovnik.

Umrla Johana Raunikan zapuščala žalujočega soproga in enega nečaka, ki se nahaja nekje v Springfield, Ill. — Zelimo ji večni mir in pokoj, v kraju kjer ni več solz, ne križev, ne težav. Lahka naj ji bo ameriška zemlja. — Njenemu žalujočemu soprogu pa izrekamo iskreno sožalje.

J. W. Raly.

ŽALOSTNA SMRT ROJAKA

Gübert, Minn.

Pri nas so prav slabe delavske razmere, zlasti, ker so jih pri CWA veliko odpustili. Delavci so kar vsi zbegani in ne vedo kaj bi. Veliko je pa tudi takih, da ne dobe dela. — Zadnji teden, dne 15. febr. je prišel k Fatru Durkinu naš rojak Jurij Mourin. Opravil je pri njem spoved ter mu tudi potožil, kako silno revno živi in da revščine že več prenašati ne more. Father ga je nekoliko potolažil, vsaj za nekaj časa. Father mu je tudi dobil dva dni dela pri mestu. Drugi dan v petek je šel Jurij Mourin k sv. obhajilu in je Fatru obljubil, da za gotovo pride tudi v soboto. Ker pa Mourina v soboto ni bilo na spregled, se je Father Durkin odpravil s policijskim načelnikom na Mourinov dom, kjer sta našla Mourina v kleti obočenega in že mrtvega. Pokojni zapuščala enega sorodnika v Lorain, Ohio. — Pogreb se je vršil iz mestne hiše 21. febr., katerega je vodil Rev. Father Durkin. Spadal je pokojni k dr. S. R. št. 82, Gilbert, Minn. — Kakor se govori, se mu je omračil um od same revščine in skrbi, zlasti ker je nekoč imel nekaj denarja in tudi svoj dom, a sedaj ni imel ničesar. Skoro bi rekel, da ni nič čudnega, če se človeku zmeša. — Bil je pa pokojni drugače vedno z vsakim prijazen in prav dobrega obnašanja proti vsakemu, ter spoštovan, kar je najlepše pokazal njegov pogreb.

S 16. febr. so zopet mnogim pri CWA odvzeli delo. Mnogi izmed teh so očetje številnih družin, ki so sedaj brez vsake pomoči. Nasprotno je pa, da so pri nekaterih hišah ostali zaposleni oče in sin.

Poročevalec.

FR. FIDEL JAGODIC, O.F.M.

Lemont, Ill.

Dne 23. febr. je v rezidenci slovenskih frančiškanov pri sv. Janezu Vian. v Detroitu, Mich. umrl samostanski brat Fr. Fidel Jagodic. Čisto nakratko se je poslovil od tega sveta. Dopoldan je še odpiral vrata onim, ki so prihajali v župni urad. Popoldan okrog 5., ko se je pripravljval, da skuha Rev. Benignu in Rev. Avguštinu večerjo, mu pride slabo. Ko ga je Rev. Benigen še lepo z vsem prevedel, je ugasnil.

Rajni se je rodil 18. maja 1865. na Šenturški gori nad Kamnikom. V frančiškanski red je stopil 6. nov. 1897. V redu je opravljal različne službe samostanskih bratov. Pozneje je šel z barskim nadškofom in primasom Srbije Msg. S. Milinovičem v Črno goro in bil pri njem za kuharja do njegove smrti. Nato se je vrnil v provincijo, kjer je zopet opravljal razne bratovske službe do odhoda v Ameriko. Sem je prišel 10. maja 1913. Bil je kuhar pri slovenskih patrih v New Yorku, Betlehemu, Pa., Lemontu, Ill. in v Detroitu, ter pri hrvatskih v New Yorku ter Chicagu.

Miren, tih, samoto ljubeč značaj je bil. Komaj se je vedelo, da je pri hiši. Z ljudmi je bil kratkih besedi. Z Bogom in Marijo se je pa rad in dolgo razgovarjal. Z rožnim vencem sta bila posebno dobra prijatelja. Kadar je mogel ga je podel. Zato mu ne pričakovano srečanje s smrtjo ni bilo težko. Udano se ji je predal, v sladkem upanju, da mu bo ona, ki jo je tolikokrat klical vrata nebeska, odprla vrata v lepše življenje.

V ponedeljek 26. febr. so v cerkvi sv. Janeza zanj opravili mrtvaške obrede, katerim je prisostvovalo pet gospodov in cela župnija. Potem ga je Rev. Jožef Cagran, O.F.M. prevzel, da ga spremi v Lemont, na domače pokopališče. V torek 27. febr. ob 10. dop. ga je sprejela lemontska samostanska družina, z drugimi domačimi ter slovenskimi in poljskimi sestrami. Po žalnih obredih, ki jih je opravil Rev. John Ferlin, O.F.M. je ob spremstvu domačih, čikaških in sočicaških sobratov nastopil pot do zadnje postaje človeškega življenja, kjer je našel bratsko družbo: P. Alfonza, P. Blankota in Fr. Izidorja.

Naj mirno počiva med njimi! Mi pa, in vsi, katerim je služil in so ga poznali, spominjajmo se ga v molitvi.

— Tokio, Japonska. — Na protestno noto japonske vlade je sovjetska vlada poslala odgovor, v katerem obdolžuje Japonce enakega prestopka, namreč, da njih aeroplani letajo preko meje v Sibirijo.

V modni trgovini. — Gospodična, kaj so to res vse nogavice, kar jih imate? — Da, gospod, razen tistih, ki jih imam sama na nogah.

Krojač psiholog. — No, Franc, ali si dobil od Novaka denar? — Ne, gospod mojster, v tisti hiši stanujejo štirje Novaki in vsi trdijo, da vam niso nič dolžni. Eden me je celo postavil pod kap.

— Ta je pravil! Vrnite se hitro in zahtevaj od njega denar.

Jamstvo. — Kaj ti je povedala vedeževalka? — Rekla mi je, da me čaka velika sreča, predno umrem. Če bi se pa to ne izpolnilo, mi vrne denar.

Težak ključ. — Odkar sem se oženil, sem shujšal za štiri funte. — Kdo bi mislil, da imate pri vas tako težak ključ od hišnih vrat, ki si ga moral izročiti ženi.

Zareklo se mu je. — Tu vidite posebno redko goriljo lobanjo. Taki lobanji sta v našem mestu samo dve, ena je v muzeju, drugo imam pa jaz.

Imeniten gospod. — Ječar: Gospod državni tožilec hoče govoriti z vami.

Jetnik samozavestno: Povejte mu, da me ni doma.

Najidealnejše delo. — Gospodar: Odkrito povedano, za vas nimam nobenega dela.

Brezposelnost: To je kot nalašč zame, saj iščem baš tako mirno zaposlitev.

Mazáč. — Ze deset let prodajam to izborno zdravilo in vsi, ki ga kupujejo, so z njim zadovoljni. Še nikoli nisem slišal, da bi se bil kdo pritoževal. — Seveda ne, ker mrtvi molče.

Nestanovitno vreme. — Oh, vreme je pa res strašno. Zdaj pritisne mraz, zdaj zopet postane toplo, da človek sam ne ve, kaj bi odnesel v zastavljalnico.

Korajžen mož. — Ko sem zaslísal, da je v naši hiši vlomilec, sem hitel na vso moč po stopnicah na podstrežje. Kaj misliš, kje je bil vlomilec? — Najbrž v kleti, kolikor te poznam.

kresom udaril po glavi. Nato so skočili k drugi uslužbenki in od nje vzeli denar, na kar so potegnili v avtomobilu, katerega licenčne številke so bile pokrite s platnom.

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(18)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Poglejmo nazaj na kraj, kjer smo pustili Tarzana visečega in ujetega v zanjki. Bil je že skoro ves zmeden in siguren, da zdaj ne vidi več smrti, ko na enkrat začuje neki šum visoko na drevesu nad seboj. V istem momentu se je zravno stoječi tiger z dolgimi zobmi pripravljval, da plane nani in ga raztrga. Bil je to pač pretresljiv prizor tudi za neustrašnega Tarzana.

Le njegovi hladnokrvnosti in pa njegovemu velikemu pogumu je pripisovati, da je Tarzan hladno pričakoval svojega konca v tem neznanim novem svetu, v katerega je zasel z Gridlejem. Zdaj je zagledal Tarzana na veji nad seboj neke pošastne oblike, podobne gorilam, le da so bile te gorile mnogo večje in močnejše nego one na zemlji, ki jih je srečaval v Afriki.

Tiger, ki se je bil pripravljval, da naskoči visoko žrtev, ki je visela raz drevesa je hipoma obstal. Gorile na veji pa so začele rentati proti tigru. Ko se je tiger nahajal komaj še kaka dva čevlja proč od Tarzana, tedaj Tarzan hipoma začuti, da ga je nekdo nenadoma potegnil naglo v zrak. Videl je, da so gorile začele metati proti tigru neke težke bate in tiger je zbežal.

Nekaj trenutkov za tem je bil Tarzan potegnut na vejo na drevo. Vse je kazalo, da je bil ta gorilski rod nekoliko bolj civiliziran, kakor oni zunaj zemeljske oble, ker je lovil svoje žrtev v zanjke. Močne gorilske šape so ga prijele za roke in vrat, da se ni mogel niti ganiti, obenem je bil ves izmučen, ker je visel toliko časa v zanjki na drevesu. Kaj se zgodi zdaj?

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka 3—34, je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEČ,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obnovo moje naročnine za "Amer. Slovence".

Ime

Naslov

Mesto

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST
Dr. O. I.

Ostal je tedaj v svoji sobi, ki jo je imel tik pred izhodom iz grada. Ko je odbila v grajski kapelici ura deset, je zapazil, da se premika v graščakovi sobani luč. Ko naenkrat ugasne in sliši po stopnicah korake, takoj ugane, da hoče mladi graščak oditi.

Zato stopi iz sobe in se stisne pri izhodu v temen kot, da more vse opazovati.

In res zdajci je prišel Friderik Herberstein pred vrata, kjer je držal njegov hlapec konja, katerega mladi graščak takoj zasede in polagoma odjezd k vratom, katere vratar takoj odpre; se spoštljivo prikloni svojemu gospodu, ki mu pokaže s prstom, da naj bo tiho.

Grajski vratar še začudeno gleda za odhajajočim gospodom, češ, kam pa sedaj v tako pozni uri. Pri tem pa je prezrl, da je smuknila mimo njega črna postava, ki ni bila nikdo drugi kakor grajski oskrbnik Trenak.

Previdno je le-ta sledil Frideriku Herbersteinu noter do cerkvice sv. Jakoba, kjer se je previdno skrival in opazoval vse, kar se je zgodilo v cerkvi.

Tako tedaj, je jezno siknil Trenak, ko je videl odhajati Herbersteina s svojo nevesto, vzela si svojo golobčico, a čakaj, ne boš se veselil njene posesti dolgo, meni je bila namenjena, a ošabna, kakor je bila, me je zavrgla, sedaj pa ti gorje, še boš krotko jagnje, zadoščenje moram imeti za to, kar si mi storila.

In izginil je v temnem gozdu in se podal proti gradu, kjer je prišel skozi pristranski, tajni vhod, do katerega je imel vedno ključ v grad, ne da bi ga kdo opazil.

Mladi graščak Herberstein je spremljal nevesto in očeta na njun dom. Nameraval je odrediti že prihodnje jutro, a oče in nevesta sta ga preprosil, da je ostal celi dan; saj ni mogel odreči svoji ženi njene prve želje. In kdo ve, kdaj se vidita zopet, saj daljna je njegova pot in nevarna.

In sedela sta zopet sama v večernem hladu pod košato lipo. Držala sta se za roke ter pogovarjala in nista zapazila, da so že davno priplavale svetle zvezdice na nebo, med njimi pa se je pomikala luna in obsevala srečno dvojico. Bil je trenutek, ko sta se udala sreči in upu, da ostane vedno tako. A človeško življenje je vedno slovo in ločitev, kar v ljubljenosti, moramo zopet zapustiti, dalje nas tira usoda in odreči se moramo najljubšemu.

Tudi za novoporočenca je prišla ta ura, prva polna grenkobe. Svetlo sonce je že priplavalo izza vrhov in pregnalo temne sence, po dolini so se vlačile leno zadnje jutranje megle, tam v logu je prepeval kos ob žuborečem potoku svojo veselo-otožno pesem in vsi drobni krilatci so se pridružili s svojimi nežnimi glasovi.

Tam pri gradiču pa sta stala mladi Herberstein in njegova Agata. Jemala sta slovo. Z drhtečimi rokami je izročila svojemu soprogu tanko, zlato verižico, na kateri je visela z zlatim okvirom obrobljena Agatina slika. Krčevito se je oklenila Herbersteina, sklonila svojo glavo na njegove prsi ter zaihtela:

"Friderik, bodi ti to drag spomin, da te zvesto in iskreno ljubim do smrti; in če me več ne bo, vedi, da sem pri tebi in čuvam nad teboj do zadnje tvoje ure. Bog te obvari, moj dobri Friderik."

Se en objem, še en mil pogled in Herberstein je zginil po poti proti Hrastovcu. Se enkrat se je ozrl in zamahnil z roko Agati v pozdrav, ki je stala na robu griča, bridko ihtel. Se en pozdrav — in nista se videla več.

Tako je ostala Agata sama na Štraleku. Bili

so nepozabni dnevi do časa, ko je bil še Herberstein v njeni bližini, uživala je srečo, o kateri je toliko sanjala — a sreča je nestanovitna in to je morala občutiti tudi Agata v polni meri.

Ivan Friderik Herberstein je prišel z razdvojenim srcem v Hrastovec. Bled in ves zamišljen je stopil na vse zgodaj k svoji materi, da se poslovil. Graščakinja Margareta ga je sprejela navidezno hladno, a tudi njej je trgala žalost srce, ko je videla, da jo zapusti njen sin, ki je bil njen ponos in se poda v daljnje kraje, odkoder se vrne še le po dolgem času, mogoče pa tudi nikdar več. Pri tej misli je postala otožna, saj je ljubila svojega sina in hotela je le njegovo srečo.

Nemo se je priklonil Herberstein svoji materi, kateri je spoštljivo poljubil roko. Bil je v polni vojaški opremi in kaj krasno se mu je to podalo. Z nekim tajnim ponosom je gledala graščakinja svojega sina, in bilo ji je za trenutek, da bi se ga oklenila ter mu povedala, kako ga ljubi.

A bilo je to le za trenutek. Spomnila se je kako sramoto ji je napravil sin, ko je odklonil zaroko z Zofijo iz Vurberga, vsled česar je nastalo nesoglasje med obema graščinama tako, da Štubenbergovi ne pridejo več v Hrastovec in so dali tudi čutiti, da jim je vsak obisk od strani Herbersteinov neljuben.

"Poslavljam se, spoštovana mati," povzame besedo mladi baron, "kakor vam je znano, moram na vojsko proti Turkom."

"Zvedela sem o tem in ni mi vseeno, da moraš oditi," pravi graščakinja navidezno mirna.

"Upam, da se kmalu vrnem, ta čas se bo že nekako opravilo, saj so zanesljivi ljudje doma in grajskega oskrbnika se tudi ne sme prezreti."

Graščakinja Margareta je nekoliko prebledela, ker je čutila, kakor bi to merilo na to, da ona bolj upošteva njegove nasvete kakor sinove. "Mihael Trenak je pošten mož, ki ima veliko skušnjo," povdarja graščakinja, "njemu je tudi popolnoma zaupati."

"O tem se da še govoriti," reče Herberstein z nekim prezirljivim nasmehljajem.

"Nikar ne žali moža, ki je že toliko storil za nas in ki želi tudi tvojo srečo."

"Mojo srečo, o vem, kaj je on vse nameraval, spoznal sem ga dobro."

Graščakinja se je čutila prizadeto, ker je sin uganil, kdo je nasvetoval zaroko njenega sina z Zofijo Štubenberg. Zato se razvname in rezko odgovori:

"O gotovo, gospod Trenak je imel najboljši namen, da se poročis s plemenitašino, ki je enakovredna z našim plemstvom ter prepreči nesmiselno zvezo z ono nepomembno žensko."

In jezno so se zablistale njene oči in videti je bilo, da se ji je tresel glas od razburjenja.

"Mati," vzklikne sin, "ne žalite Agate, ona je dobra, ona je blaga, saj ona je moja..."

Hotel je reči — žena, a v trenutku se je spomnil, da bi napravil svoji Agati velike nepravilike, ko bi že sedaj izdal to tajnost, ker je vedel, da bi jo graščakinja neusmiljeno preganjala.

"Ali se še nisi spametoval, nesrečni sin," se razljuti graščakinja, "ali nimaš čuta plemenitosti v sebi, da se ponižaš do tega dekleta, ki te lovi v svoje mreže; ne bi se jezila, ako bi jo imel kakor igračo, katero bi vrgel od sebe, kadar bi se je naveličal, da pa še sedaj misliš na to nečimurno žensko, me silno žalosti."

(Dalje prih.)

IRITE "AMER. SLOVENCA"!

PUSTOLOVSKO ŽIVLJENJE STAVISKEGA

(Dalje.)

Pri tem se je seznanil z Američanom Huntom in mu začel odkrivati načrt, kako ustanoviti po vsej Ameriki mrežo bančnih zavodov in kako vleči korist iz njihovega enotnega poslovanja.

Hunt se je zelo ogrel za misel, ki je genijalno napovedovala možnost spekulativnih vplivov na inustrijo; in da bi se o tem s simpatičnim Francozom temeljito porazgovoril, ga je vabil na daljše izlete s svojo privatno jahto. Gostiteljica na jahti je bila Američanova hčerka Winifred Huntova. Stavisky, ki je nastopal takrat kot mlad samec, je podpiral svoje šanse tudi s flirtom z Winnifred, ki je kmalu začela izgubljati svojo sigurnost.

Lunine noči na razkošni jahti, lahno poigravanje valov, dolgi izprehodi po peščenih obali in intimni trenutki v plesnih dvoranah, vse to opojno ozračje velike ljubavne pustolovščine je naenkrat presekala strela: Staviskega so zasačili, da igra z označenimi kartami.

Hunt je sprejel to vest s tiho kletvico nad ljubeznjivostmi, kakršnim je pošten ameriški makler v tej deželi elegantnih pustolovcev izpostavljen. Ni pa tudi hotel biti v zvezi z nobenim škandalom. V prvi vrsti je plačal za svojega prijatelja, za kolikor se je čutila igralnica opeharjeno; potem je pa dal takoj pripraviti kovčge in s prvimi brzovlakom se je odpeljal s hčerko v Cannes. Kazalo je, da je zadeva likvidirana, pa ni bila. Komaj sta se namreč nastanila v hotelu, je naročila Winifred Huntova medkravčni telefonski pogovor z Biarritzem s hotelom, kjer je stanoval Stavisky. S kom je govorila, uslužbenci canskega hotela niso vedeli; zabeleženo so imeli samo, da je govorila 30 minut. In drugo dejstvo je bilo, da so našli potem Winnifred Huntovo v njeni sobi zastrupljeno z veronalom.

Oba tragična dogodka pričata, kako velik vpliv je imel Stavisky na ženske. Roman Jeanne Darcy, ki smo vanj v prejšnjih poglavjih dovolj posvetili, je nam pokazal, da je dosegal svojo premoč nad to žrtvijo z najbrezobzirnejšimi in najbolj grobimi sredstvi ciničnega priisklednika in pijavke. Dve epizodi iz boljše družbe pa pričata, da je znal po potrebi pritisniti tudi na druge strune ljubavnih pustolovščin, čeprav je ostala hladna krutost pod uglaženimi oblikami ista. Omamljal in slepil je z vsemi sredstvi, opetovano pa tudi s tem, da se je pokazal neverjetnega kavalirja. Mar ni ostala v pariškem tisku neovržen na uporno ponavljanje trditve, da je v eni prejšnjih vlad sedel minister, ki je njegova žena nemoteno nosila prstan z briljantom, ki je veljal točno milijon frankov in ki ga je bil podaril g.

Alexandre tako preprosto, kakor da bi šlo za šopek nageljčkov?

Toda s tem bi že preveč prehiteli našo zgodbo; treba se je vrniti v čase, ko se je zaključila epizoda Jeanne Darcy.

(Dalje prih.)

TO IN ONO

KRI IZDA PIJANCA

Pri cestnih nesrečah je odločilne važnosti vprašanje, kdo jo je zakrivil. Pogosto odgovori najbolj točno na vprašanje izvedenec, ki lahko ugotovi, ali ni bil morda voznik ali pešec vinjen. Po najnovejših odkritjih ne bo to tako težak posel. Po dolgoletnem trudu se je posrečilo švedskemu učenjaku Widmarku najti postopek, s katerim lahko ugotovimo tudi najmanjše količine alkohola v krvi. Za analizo zadostuje le nekaj kapljic krvi.

Zdrav človeški organizem vsebuje v litru krvi 0.03 grama alkohola. Ta odstotek se pa zviša, čim zavijemo nekaj piva ali vina. Widmark je raziskoval dalje in sestavil merilo, ki nam precej natanko določi mejo pijanosti, čeprav prenese kdo več in drugi zopet manj alkohola in prebavi organizem pijanca lažje je alkohol. Widmark je dognal, da je vpliv alkohola do količine 0.7 g na liter krvi še majhen in da tedaj še ne moremo govoriti o pijanosti. Pri 1.3 g pa že izkazuje statistika polovico neugod na račun alkohola. Pri 1.7 g so ugotovili 85 odstotkov nesreč, ki jih je zakrivilo pijanstvo. Od dveh gramov dalje pa že lahko govorimo o popolni vinjenosti. Na ta način ugotovimo lahko krivdo pešca, ki je morda v vinjenem stanju kar sam zašel pod kolesa avtomobila, ne da bi imel šofer za to kako prič.

PO 60 LETIH PRIZNAL UMOR

V Somboru na Hrvaškem se je odigral prav tragičen dogodek. Pred 60 dobrimi leti sta somborski trgovci in posestnik Rajko Lugomerski in njegov brat Gjuro prodala na živinskem sejmu v Zagrebu sto volov za 20.000 kron. Nekaj časa sta se zadržala v neki gostilni. Kar je v gostilniško sobo vdrla roparska maskirana tolpa. Roparji so zahtevali od Rajka, da jim mora izročiti ves denar, drugače ga ubijejo. Rajko se je branil. Ubili so ga in oropali. Tudi na brata so navallili. Ta jim je prisiljen tudi dal ves denar. Pozneje je bil zaradi tega umora obsojen na smrt in obešen neki Nagy. V Somboru so že davno pozabili na ta umor. Potomci ubitega Rajka Lugomerskega so mirno živeli in se prav redko spominjali na tragično smrt svojega deda. — Pred dnevi pa je prišla k Lugomerskim neka neznanka iz Slavonije. Položila je na mizo 400.000 Din in začela pripovedovati, ne da bi imenovala svoje ime, da ta denar pošilja njen zet, ki je z oropanim denarjem zelo obogatel, toda nikjer ni imel miru, vedno mu je bila pred očmi postava ubitega. Na smrtni postelji se je skesan spovedal, in priznal umor duhovniku in sinu. Te je naročil, da naj gre v Sombor in popravi storjeno krivico. Lugomerski pa niso hoteli sprejeti denarja, češ, da se ga drži večno prokletstvo. Ženska je ihtela in plakajoč je sedla v vlak in se odpeljala z denarjem domov.

odpravil na svojo farmo v Vermont in je od tam pisal svoji ženi, s katero sta živila ločeno, naj mu stavi svoje pogoje za razporoko. Žena ga je povabila v Chicago, češ, da se bosta o zadevi pogovorila. Ko pa je prispel semkaj, je proti njemu dvignila obtožbo, da je blazen, na kar je bil odpeljan v Elgin. — Žena je pred sodnijo izrekla protest proti temu, da bi bil njen mož izpuščen iz norišnice.

BANDITI ODNESLI AGENTOM PLAČE

Chicago, Ill. — Med tem, ko so v sredo zvečer poslušali agenti trdke Fish Furniture Co., 2225 Pershing Rd., bodrilne govore svojih predpostavljanih, je pa v drugo sobo podjetja vdrla pet banditov, ki so odnesli ves denar, kateri je bil namenjen za plačo agentom, v znesku \$1500. V uradu ste bili dve uslužbenki; ko je ena zagledala bandite, je hotela poklicati na telefon policijo. Eden lokav način. V juliju se je den banditov pa jo je s samo-

ŽENA GA ODDALA V NORIŠNICO

Chicago, Ill. — Pred sodiščem v Geneva je v sredo nastopil 52letni F. W. Wolf, bogataš s posestvom, vrednim dva milijona, in zahteval, da se ga izpušči iz norišnice in Elgin, kamor ga je dala njegova žena zapreti. Izvršila je to na skrajno lokav način. V juliju se je

Velika jubilejna KAMPANJA

prve in najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki

K. S. K. JEDNOTE

Povodom 40letnice K. S. K. Jednote se vrši velika JUBILEJNA KAMPANJA, trajajoča od 1. marca do 31. julija 1934; torej pol leta.

Namen te kampanje je pridobiti vse katol. Slovence in Slovenke v Ameriki ta štela koncem svojega jubilejnega leta pod Jednotino okrilje, da bi K.S.K. Jednota štela koncem svojega jubilejnega leta 40,000 članstva.

NAGRADE:

V tej kampanji je zdravniški pregled za odrasle in otroke PROST.

Za nove člane, ki se zavarujejo za \$250.00 se plača 50c nagrade; za \$500.00 — \$1. nagrade; za \$1000.00 — \$2. nagrade; za \$1500.00 — \$3. nagrade in za \$2000.00 — \$4. nagrade. Za otroke 50c nagrade.

Za člane, ki prestopijo iz mladinskega oddelka v odraslega se plača določeno nagrado le tedaj, če se kandidat zavaruje za več kot \$500.00.

Katoliški Slovenci in Slovenke! K.S.K. Jednota Vas uljudno vabi pod svoje okrilje. Ta Jednota je nad 100% solventna in je tekom svojega 40letnega poslovanja izplačala že nad pet milijonov dolarjev raznih podpor.

Vprašajte za pojasnila glede pristopa kakega tajnika (co) našega krajevnega društva v Vaši naselbini.

Tri plošče

ki jih priporočamo za

Velikonoč

VIKTOR

Plošča št. 23005

"ZA VELIKONOČNO NEDELJO" — 1. in 2. del. — Rekordirali "Adrija" pevci.

Stane 75c.

Plošča št. 23008

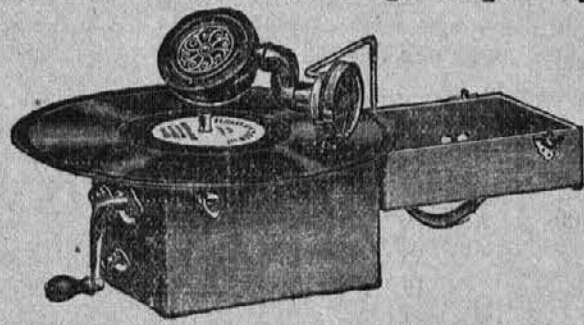
"POD DVOJNIM ORLOM" — "DUNAJ OSTANE DUNAJ", dve koračnici.

Stane 75c.

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS

COLUMBIA

Plošča št. 25130

"VELIKONOČNA" — 1. in 2. del, moški in ženski glasovi.

Stane 75c.

KRASNE velikonočne KARTE

v kuvertah velikost 8 1/2 x 5 1/2 s tiskanim slovenskim voščilom za Velikonoč, s krasnimi v več barvah tiskanimi podobami, se dobijo v

Knjigarni Amerikanski Slovenec 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

V zalogi imamo s tiskanimi voščili in prazne brez tiskanih voščil. Pri naročilu naj vsak omeni, če jih želi s tiskanim voščilom ali ne. Te velikonočne karte so nekaj krasnega, zlasti za one, ki bodo poslali velikonočne pozdrave svojim dragim v stari kraj. Res novost. Prodajajo se

Posamezen komad po . . . 15c
Ducat po 10c vsaka.

Naročilom je pridjati potreben znesek. — Po poštnem pozetju teh naročil ne pošiljamo. — Naročila se sprejema samo do 15. marca.

VELIKA NOČ

bo letos že 1. aprila, torej že čez par tednov

Darila za velikonočne praznike svojim domačim lahko pošljete preko nas. Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, računajoč po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJ SO BILE NAŠE CENE:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 3.00.....	108 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.00.....	190 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....	\$10.85
Za \$ 10.00.....	400 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....	\$16.00
Za \$ 12.50.....	500 Din	Za \$ 20.00 pošljite.....	\$26.00
Za \$ 20.00.....	815 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....	\$41.25
Za \$ 24.50.....	1000 Din		

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD.

CHICAGO, ILLINOIS